

var í fer við at fáa eina nýggja tonn. Stutt undan hevði hon fingið tvær aðrar tenn, og hevði eisini verið eitt sindur illa fyrri tá.

Um hetta mundi búðu Margreth og Hildibrandur saman við elstu dóttirini Ester í Keypmannahavn. Tey fóru til sín danska læknan, ið gav teimum ráðini, at um Rebekka ikki fekk tað betri av Panodil, so skuldi tey fara á sjúkrahúsið.

– Hon fekk tað ikki betri, so vit fóru á barnadeildina. Meðan vit vóru í kanningarrúminum byrjaði hon at krampa.

Sum at fáa eini deyðsboð

Av tí at hjúnini frammanundan høvdu mist eitt barn til eina ókenda sjúku, so varð alt apparatið sett í verk beinanvegin.

– Tað eru nógvar orsøkir til, at eitt barn kann fáa krampa og tað kann vera lætt at viðgera, men vegna okkara sjúkrasøgu varð alt sett í verk beinanvegin fyrri at steðga krampunum og fyrri at staðfesta hvat var á vási. Tí hóast tað ikki tyktist akutt, so vísti søgan, at tað kundi enda galið. Kanningar vóru settar í verk beinanvegin, og hon fekk heilivág, ið skuldi steðga krampunum, men einki hjálpti, greiða Margreth og Hildibrandur Olsen frá.

Tey komu á barnadeildina ein hósdeg, og alt vikuskiftið fór við øllum møguligum kanningum. Hóast bíðilistin til eina MR-skanning vanligar er fleiri mánaðir langur, so sluppu tey framat longu mánaðagin.

– Týsdagin fingi vit boðini, at MR-skanninign vísti nakað. Tað eru ikki góð boð at fáa, tí alt skal helst vera normalt. Júst hvat trupulleikin var, kundi eingin tó siga. Eingin diagnosa kundi setast. Men tíverri vóru úrslitini lík teimum hjá eldru systirini Rebekku.

Júst tey boðini raktu foreldrini hart.

– Alt bendi á, at tað var tað sama, ið hendi fyrri Rebekku. Vit høvdu hugsað tann tankan, men vónaðu, at tað ikki var so. At fáa tey boðini, var sum at fáa eini deyðsboð. Sjálvt um gongdin hesaferð kundi verða øðrvísi, so hugsaðu vit bæði, at hetta ikki sá gott út. Tá man einaferð hevur jarðað eitt barn, so er tað tað, ið man situr eftir við, siga Margreth og Hildibrandur Olsen.

Einans nakrar fáar vikur aftaná, at Elisabeth var vorðin sjúk, doyði hon. Báðar doyðu, einans tíggju mánaðir gamlar.

Fyrimyndarligt samstarv

Hóast tað mangan verður ført fram, at tað er tryggari at verða álvarsamt sjúkur í Danmark, har meira serfrøði og útgerð er savnað, enn í Føroyum, so leggja bæði Margreth og Hildibrandur Olsen dent á, at tey einki hava at fýlast á nakrastaðni.

– Í Føroyum gjørdur tey alt tað tey vóru ment, men har var einki at gera. Tey vistu ikki, at Rebekka hevði eina ókenda sjúku, og tá er torført at gera nakað. Vit fingi alla hugsandi hjálp, men har var bara einki at gera, siga Margreth og Hildibrandur Olsen.

– Tá so Elisabeth varð sjúk, varð

MYND: BIRGITH LASSEN

„Í Føroyum gjørdur tey alt tað tey vóru ment, men har var einki at gera. Tey vistu ikki, at Rebekka hevði eina ókenda sjúku, og tá er torført at gera nakað“

alt sett í gongd beinanvegin, tí at vit høvdu fyrr mist eitt barn av ókendum ávum. Men heldur ikki tey fingi gjørt nakað.

Nú alt er yvirstaðið, so meta foreldrini, at talan var um eitt fyrimyndarligt samstarv millum danska og føroyska sjúkraverkið.

– Tað var fyrimyndarligt samstarv millum Hvidovre hospital, Ríkissjúkrahúsið, ið var knýtt at sum serfrøðingar tá Rebekka varð sjúk, og barnalæknar og barnadeildina í Føroyum. Tað gjørdi, at øll vitanin um sjúkugongdina og kanningarúrslit vóru tøk, og serfrøðingar innan øll hugsandi

økir vóru partur av viðgerðini hjá Elisabeth. Alt varð hálað inn, so skjótt Elisabeth gjørdist sjúk. Tað eru vit takksom fyrri, siga hjúnini.

Vita ikki hví tær doyðu

Fimm ár eru liðin síðani Rebekka doyði, og einans hálvurannar mánaður er liðin síðan Elisabeth doyði. Hóast báðar vórðu kannaðar fyrri allar hugsandi sjúkur, so er enn óvist hví tær doyðu.

– Vit hava átt tvær døtur, ið vórðu bornar í heim 20. og 21. apríl við fimm ára millumbili. Báðar tvær gjørdust umleið tíggju mánaðir gamlar. Fyrst varð mett, at

Rebekka doyði av einum tilvildarligum breki, men nú er meiri sannlíkt, at talan er um somu ókendu sjúku.

– Tað stutta av tí langa er, at vit vita ikki hví Rebekka og Elisabeth doyðu. Vit hava onga diagnosu. Tað er nóg, ið kann útilokast, og tað eru nógvar kanningar, ið einki hava víst. Tað einasta vit vita, er at tað tyktist sum at menningin av heil anum hjá teimum ikki er, sum hon eigur at vera, sigur Margreth Olsen.

Tað sum hendi í heilunum hjá døtrunum verður nevnt fyrri RNA, regressiv, neurologisk, degenerativ lidelse.

Regressiv merkir, at barnið hevur eina vanliga menning, ið fyrst steðgar, og síðani versnar.

Neurologisk vísir til, at tað hevur við heilan at gera.

Degenerativt vísir í hesum førinum til, at sjúkan mótarbeiðir likaminum og bara versnar. Skaðin bara veksur í vavi, og steðgar ikki fyrr enn sjúklingurin doyur.

Margreth Olsen greiðir frá, at lækarnir, ið tey hava verið í samband við, kenna til nakrar líknandi tilburðir, men teir eru fáir, og ikki nakar, ið er júst tað sama.

Fáa tær ikki aftur

Familjan Olsen hevur valt at fara víðari við lívinum. Hóast tað ikki er lætt, so hevur familjan ásannað, at tað nyttar ikki at dvølja við sjúkuna.

– Tað er ræðuligt at missa sítt barn. Fólk siga tað mangan, og vit eru samd. Tað er hart og brutalt. Vit vita, at kanningarnar halda áfram, og so hvørt gransking finnur nakað, ið kann hava samband við teirra deyða, verða teirra blóð- og íleguroyndir kannaðar.

– Kanska tey ein dag finna deyðsorsøkina, og so verða vit tað klókari. Men vit bíða ikki eftir tí. Vit fáa ikki okkara døtur aftur, bara tí tey staðfesta hvør sjúka tók lívið av teimum. Døturnar hjá okkum koma ikki aftur, og tað mugu vit fyrihalda okkum til, siga Margreth og Hildibrandur Olsen.

Parið vísir á, at tað at jarða síni egnu børn, er ein so mikið serliga støða, at tað eru manglandi orð fyri tí.

– Tá tú hevur mist foreldrini, ert tú foreldraleysur. Tá tú hevur mist tín maka, ert tú einkja ella einkjumaður. Men hvat eitur tað, tá tú missur eitt barn? Har eru eingin orð fyri tað.

Vilja ikki jarða fleiri børn

Tá Rebekka doyði, avgjórdu Margreth og Hildibrandur Olsen, at ótti ikki skuldi stýra teirra lívi.

– Tá man missur eitt barn, upplivir man hvussu viðbrekin man sum menniskja kann vera, og tað kann vera ræðandi. Men um man livir í slíkum ótta, so livur man ikki, man bara eksisterar. Harafturat vóru sannlíkindi ikki fyrri, at hetta skuldi henda aftur. Tí valdu vit at fáa eitt barn aftrat, sigur Hildibrandur Olsen.

Men aftaná, at Elisabeth varð borin í heim, og hon eisini doyði, hava hjúnini verið noydd at umhugsast støðutakanina.

– Kennir man sjúkuna, ber til at fyribygja, at tað hendir aftur. Men trupulleikin er, at sjúkan er ókend. Tískil ber ikki til at fyribygja, at eitt næsta barn er sjúkt. Tí er risikomyndin broytt munandi, siga Margreth og Hildibrandur Olsen.

Hóast Margreth og Hildibrandur hava átt trý børn, har bara tað eina enn er á lívi, so hugsa tey enn um seg sjálvi sum foreldur av trimum.

– Vit eru foreldur at trimum børnum. Tvey av teimum búgva bara ikki her hjá okkum. Tey eru í Himli, og hava fingið ein nýggjan bústað, siga Margreth og Hildibrandur Olsen at enda.